

การดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ภายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เห็นความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศที่จะต้องแก้ไข โดยเร่งด่วน และกำหนดให้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยเป็นวาระแห่งชาติ โดยมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) เป็นเจ้าภาพหลักดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรการ แนวทางการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในช่วงที่ผ่านมา คพ. ได้จัดทำ Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยได้หารือร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่ง Roadmap ดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ในการดำเนินงานตาม Roadmap มีหลักสำคัญ คือ การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม และกำจัดโดยเทคโนโลยีที่เหมาะสมแบบผสมผสานเน้นการแปรรูปเป็นพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างวินัยของคนในชาติสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงการกำจัดขั้นสุดท้าย

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีข้อสั่งการให้ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยภายในพื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน โดยเน้นการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง มีการคัดแยกและเก็บรวบรวม กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี โดยเริ่มจากอาคารสำนักงาน รวมถึงพื้นที่ต่าง ๆ ในความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ๆ และได้แต่งตั้งคณะทำงานติดตามการดำเนินงาน ลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๓๒๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยคณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานแบบบูรณาการการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในภาพรวมให้เกิดเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในอาคารสำนักงาน รวมถึงพื้นที่ต่าง ๆ ในความรับผิดชอบของหน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด หน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายภายในหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นต้นแบบการจัดการขยะมูลฝอยภายในองค์กรให้แก่หน่วยราชการ รวมถึงภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยในอาคารสำนักงานและพื้นที่ดำเนินการมีประสิทธิภาพ ง่ายต่อการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ และลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งไปกำจัด

๒.๒ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการลด คัดแยกขยะมูลฝอยให้กับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เกิดภาพลักษณ์ที่ดี และสามารถเป็นต้นแบบในการดำเนินการของหน่วยงานอื่น ๆ ได้

๓. เป้าหมาย

๓.๑ การคัดแยกขยะมูลฝอยในอาคารสำนักงานและพื้นที่ดำเนินการ มีการแยกประเภทของขยะมูลฝอยอย่างน้อย ๔ ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะทั่วไป

๓.๒ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดลดลงร้อยละ ๒๐ (สำหรับหน่วยงานที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย กล่าวคือ สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดได้มากกว่าร้อยละ ๒๐ แล้ว ให้ควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งไปกำจัดไม่ให้เพิ่มขึ้น)

๓.๓ ร้านค้าภายในร้านอาหารไม่มีการใช้กล่องโฟม (สำหรับหน่วยงานที่อยู่ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เน้นให้เกิดการลดการใช้กล่องโฟมภายในร้านอาหารอย่างต่อเนื่องแทน)

๓.๔ จำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะลดลงร้อยละ ๒๐ (สำหรับหน่วยงานที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย กล่าวคือ สามารถลดจำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมได้มากกว่าร้อยละ ๒๐ แล้ว ให้ควบคุมจำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะไม่ให้เพิ่มขึ้น)

เป้าหมาย	รูปแบบการดำเนินการ	ช่วงเวลาในการดำเนินการ			
		ต.ค. - ธ.ค. ๖๐	ม.ค. - มี.ค. ๖๑	เม.ย. - มิ.ย. ๖๑	ก.ค. - ก.ย. ๖๑
๑. คัดแยกขยะมูลฝอยในอาคารสำนักงานและพื้นที่ดำเนินการ อย่างน้อย ๔ ประเภท ได้แก่ ขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะทั่วไป	-	สำรวจและติดตั้งถังขยะแยกประเภทอย่างเพียงพอ	เจ้าหน้าที่สามารถทิ้งขยะมูลฝอยในถังขยะแยกประเภทได้อย่างถูกต้อง		
๒. ลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องส่งกำจัด	ดำเนินการแล้วได้ตามเป้าหมายแล้ว	ควบคุมปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดไม่ให้เพิ่มขึ้น			
	ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมาย	ลดลงร้อยละ ๕	ลดลงร้อยละ ๑๐	ลดลงร้อยละ ๑๕	ลดลงร้อยละ ๒๐
๓. ร้านค้าภายในร้านอาหารไม่มีการใช้กล่องโฟม	มีร้านอาหารเป็นของตนเอง	ร้านค้าภายในร้านอาหารไม่มีการใช้กล่องโฟม			
	ใช้ร้านอาหารร่วมกับหน่วยงานอื่น	จัดกิจกรรมลดการใช้กล่องโฟม			
๔. จำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะลดลง	ดำเนินการแล้วได้ตามเป้าหมายแล้ว	ควบคุมจำนวนถุงพลาสติกและกล่องโฟมที่ทิ้งในถังขยะไม่ให้เพิ่มขึ้น			
	ยังดำเนินการไม่ได้ตามเป้าหมาย	ลดลงร้อยละ ๕	ลดลงร้อยละ ๑๐	ลดลงร้อยละ ๑๕	ลดลงร้อยละ ๒๐

๔. หน่วยงานดำเนินการ ประกอบด้วย ๑๖ หน่วยงาน ดังนี้

๔.๑ หน่วยงานที่มีพื้นที่ดำเนินการ มี ๗ หน่วยงาน ได้แก่

๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.)

- ๒) กรมป่าไม้ (ปม.)
- ๓) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.)
- ๔) กรมทรัพยากรธรณี (ทธ.)
- ๕) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.)
- ๖) องค์การสวนสัตว์ (ออส.)
- ๗) องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.)
- ๔.๒ หน่วยงานที่มีเฉพาะพื้นที่อาคารสำนักงาน มี ๙ หน่วยงาน ได้แก่
  - ๑) กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)
  - ๒) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สส.)
  - ๓) สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
  - ๔) กรมทรัพยากรน้ำ (ทน.)
  - ๕) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ทบ.)
  - ๖) องค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.)
  - ๗) องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)
  - ๘) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (สพภ.)
  - ๙) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป.ทส.)

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีจิตสำนึกในการลด คัดแยกขยะมูลฝอยในอาคารสำนักงานและพื้นที่ดำเนินการ และสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

๕.๒ หน่วยงานต่าง ๆ ใน ทส. มีความสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมแก่การเป็นหน่วยงานต้นแบบด้านสิ่งแวดล้อม

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑

๗. งบประมาณ

งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ของแต่ละหน่วยงาน

๘. บทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบโครงการ

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

๑. ดำเนินการสรุปผลการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน ทส. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และจัดทำแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน ทส. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๒. ปรับปรุงเกณฑ์การประเมินหน่วยงานต้นแบบการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในหน่วยงาน ทส. เพื่อใช้ในการตรวจประเมินในปีงบประมาณ ๒๕๖๑

แผนดำเนินการสำหรับหน่วยงานที่มีพื้นที่ดำเนินการ
(ได้แก่ อส. ปม. ทช. ทธ. อสส. ออป. และ อ.ส.พ.)

กิจกรรม/โครงการ	รอบการติดตามผลการดำเนินการ											
	รอบที่ ๑			รอบที่ ๒			รอบที่ ๓			รอบที่ ๔		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดทำแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในอาคารสำนักงาน และพื้นที่ดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน	←→											
๒. จัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในอาคารสำนักงาน และพื้นที่ดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน	←											→
๓. บันทึกและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และปรับกิจกรรมหากไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	←											→
๔. ตรวจสอบและสรุปผลการตรวจประเมินหน่วยงานต้นแบบการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน ทส. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ด้วยตนเอง					←→							
๕. รายงานผลการดำเนินงานให้ คพ. เพื่อรวบรวมเสนอผู้บริหาร ทส.	←											→
๖. รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงาน						←→						←→

แผนดำเนินการสำหรับหน่วยงานที่ไม่มีพื้นที่ดำเนินการ
(ได้แก่ สส. ทน. ทบ. อจน. อบก. สพภ. สผ. และ สป.ทส.)

กิจกรรม/โครงการ	รอบการติดตามผลการดำเนินการ			
	รอบที่ ๑	รอบที่ ๒	รอบที่ ๓	รอบที่ ๔

	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดทำแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในอาคารสำนักงานของแต่ละหน่วยงาน	←→											
๒. จัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินงาน ลด คัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในอาคารสำนักงานของแต่ละหน่วยงาน	←→											→
๓. บันทึกและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และปรับกิจกรรมหากไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	←→											→
๔. ตรวจสอบและสรุปผลการตรวจประเมินหน่วยงานต้นแบบการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในหน่วยงาน ทส. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ด้วยตนเอง					←→	→						
๕. รายงานผลการดำเนินงานให้ คพ. เพื่อรวบรวมเสนอผู้บริหาร ทส.	←→											→
๖. รายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงาน						←→						←→